

Ірина Юзвик,
аспірантка, Західноукраїнський
національний університет

ПАРАДИГМА РОЗВИТКУ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В СПЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ

Наукова стаття присвячена дослідженню парадигми розвитку законодавства Сполучених Штатів Америки про авторське право, зосереджуючи увагу на різних теоретичних обґрунтуваннях і впливах, які формували його розвиток. Акцент робиться на утилітарній природі американського підходу до авторського права, яка відображає прагнення до максимізації загальної корисності та економічних прав, на відміну від європейських традицій, що зосереджені на немайнових правах автора. Розглянуто основні філософські підвалини, на яких базується законодавство США про інтелектуальну власність, включаючи утилітаризм Бенґама, теорію трудової пустелі Локка та гегелівську теорію особистих прав.

Особливу увагу приділено аналізу відсутності в американському праві концепції немайнових прав, яка довгий час була перешкодою для приєднання США до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів. Незважаючи на ратифікацію цієї конвенції у 1989 році, США уникали імплементації положень про особисті немайнові права, вважаючи, що чинне законодавство достатньо відповідає вимогам конвенції. Здійснено теоретичний аналіз критики цієї позиції з боку як американських, так і українських вчених.

Охарактеризовано вплив Бернської конвенції на американське законодавство про авторське право, підкреслюючи складнощі, пов'язані з впровадженням особистих немайнових прав. Висвітлюються основні положення Закону про авторське право 1976 року, зокрема, вимоги до оригінальності творів, критерії їхньої фіксації у матеріальній формі та перелік категорій, які підлягають захисту. У статті зазначено, що хоча захист авторських прав орієнтований на економічну винагороду творців, він також сприяє загальному благу, збагачуючи культурний контекст.

Ключові слова: авторське право, інтелектуальна власність, Сполучені Штати Америки, Закон про авторське право (1976), Бернська Конвенція про охорону літературних і художніх творів.

Юзвик І.

The paradigm of copyright development in the United States of America

This article focuses on the paradigm of copyright law development in the United States of America, with a particular emphasis on the various theoretical rationales and influences that have shaped its development. The emphasis is placed on the utilitarian nature of the American approach to copyright, which reflects the desire to maximize overall utility and economic rights, as opposed to European traditions that focus on the author's non-property rights. The article analyzes the main philosophical foundations on which US intellectual property law is based, including Bentham's utilitarianism, Locke's theory of the wasteland of labor, and Hegel's theory of personal rights.

Particular attention is paid to the analysis of the absence of the concept of non-property rights in American law, which has long been an obstacle to the US accession to the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works. Despite ratifying this Convention in 1989, the United States has avoided implementing the provisions on moral rights, believing that current legislation sufficiently meets the requirements of the Convention. The article provides a theoretical analysis of the criticism of this position by both American and Ukrainian scholars.

The author characterizes the impact of the Berne Convention on American copyright law, emphasizing the difficulties associated with the implementation of moral rights. The article highlights the main provisions of the Copyright Act of 1976, in particular, the requirements for the originality of works, the criteria for their fixation in a tangible form and the list of categories subject to protection. The article emphasizes that although copyright protection is focused on the economic remuneration of creators, it also contributes to the common good by enriching the cultural context.

Keywords: *copyright, intellectual property, the United States of America, Copyright Act (1976), Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works.*

Постановка проблеми. У сфері авторського права, яке за своєю суттю стосується насамперед творчої роботи, можна очікувати, що внутрішні мотиваційні сили впливатимуть на творців. Це підтримало б погляд на традицію природних прав. Отже, головний аргумент тут полягає в тому, що, хоча © Ірина Юзвик, 2024

автори творчих робіт, захищених авторським правом, можуть бути також або навіть дуже мотивовані економічними вигодами, було б наївно зводити їхню роботу лише до служіння економічній меті, ігноруючи інші центральні мотиваційні фактори. Отже, аргумент полягає в тому, що і природні права, і утилітарні перспективи в тандемі дають більш цілісну картину мотивації авторів в системі авторського права США.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанню становлення авторського права в США присвячені праці світових вчених, таких як: М. Адельман, Р. Радер, Дж. Томас (Adelman M., Rader R., Thomas J., 2015), А. Адлер (Adler A., 2009), К. Аокі (Aoki K., 2006), Д. Брукс (Bouchoux D., 2012), П. Ясзі (Jaszi P., 1991), С. МакДжон (McJohn S., 2019), П. Хутукка (Hutukka P., 2023); водночас тематика захисту авторських прав є об'єктом дослідження українських науковців, серед яких: О. Боярчук (Боярчук О., 2023), М. Лопатін (Лопатін М., 2022), Ю. Якубівська (Якубівська Ю., 2015) та інших. Незважаючи на значний інтерес науковців до питань становлення авторського права на світовому рівні, окремі напрямки дослідження парадигми становлення авторського права в США в контексті міжнародних гармонізаційних процесів залишаються недослідженими.

Мета дослідження. Метою даного наукового дослідження є дослідження парадигми формування системи авторського права в США. Зважаючи на поставлену мету, завдання дослідження полягають у наступному:

- дослідити базисні умови становлення системи авторського права США;
- здійснити ідентифікацію факторів впливу на розвиток авторського права в США;
- визначити перспективи міжнародної гармонізаційної діяльності, що стосуються авторського права США, базуючись на світовому правотворчому процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оскільки метою американського авторського права є сприяння прогресу літературних і художніх зусиль, дотримуючись обґрунтування англо-американської традиції авторського права як утилітарної з акцентом на економічні права, традиція природних прав автора не була включена в авторське право США на самому початку [10, с. 199–200]. К. Аокі, який наводить чотири обґрунтування, що лежать в основі законодавства США про інтелектуальну власність. Першим і, безумовно, найбільш домінуючим обґрунтуванням є утилітаризм Джеремі Бентама, який має на меті максимізацію корисності для найбільшої кількості людей. По-друге, згідно з теорією трудової пустелі Джона Локка, права інтелектуальної власності є пустелею для праці та творчості. По-третє, європейські закони про захист особистих немайнових прав, зокрема, беруть свою теоретичну базу з гегелівської теорії «особи», яка робить акцент на особистості творця. Нарешті, захист «звичаю», що бере свій початок у філософії шотландського Просвітництва, також залишив свій слід в американському законодавстві про інтелектуальну власність, як зазначає К. Аокі [6, с. 734]. Можливо, дещо дивно, що з огляду на наголос на ринковому капіталізмі в американському суспільстві, максимізація фінансової вигоди власників авторських прав є, таким чином, не головною метою, а скоріше засобом досягнення мети: надання власникам авторських прав справедливої частки їхнього внеску в культуру сприяє загальному благу, збагачуючи цю культуру. Аргумент Самуельсона тісно пов'язаний з тим, що батько сучасної економіки Адам Сміт говорить про рушійні сили, які стоять за людьми, у своїй фундаментальній праці «Багатство народів». У цій праці Сміт, як відомо, стверджує, що зацікавлена в собі людина парадоксальним чином служить загальному благу, задовольняючи свої власні інтереси [20, с. 57].

Вимога Бернської конвенції про визнання особистих немайнових прав (Ст. 6bis) довгий час вважалася головною причиною, чому США не стали її підписантом [7]. Однак у 1989 році США нарешті ратифікували Бернську конвенцію, яка вимагає від держав-підписантів накладати мінімальні формальності та захищати як економічні, так і моральні права. Як зазначає Ю. Якубівська: «...Бернська конвенція пріоритетом ставить права втора перед правами держави. Саме з цієї причини ряд країн (авт. - насамперед, США) досить довгий період часу не приєднувалися до неї» [4].

Ратифікуючи Бернську конвенцію, Конгрес США не наважувався прийняти частину про немайнові права, стверджуючи, що її чинне законодавство про стан і федеральне законодавство в достатній мірі відповідають статті 6bis Бернської конвенції [8]. Оскільки Бернська конвенція чітко не формулює методу або не вимагає імплементації конкретних законів для вирішення питань захисту з метою дотримання статті 6bis, Сполучені Штати, навіть після ратифікації договору, не наважувалися прийняти концепцію особистих немайнових прав.

Суди Сполучених Штатів і автори юридичних статей дотримуються думки, що немайнових прав у США не існує і не повинно існувати. Ясзі піддав критиці традицію природних прав автора в американській доктрині авторського права, назвавши такий погляд «романтичним авторством», застарілою

доіндустріальною традицією з надмірним акцентом на особистості, яка не відповідає вимогам сучасного ринку [16, с. 500-502]. Ясзі підняв цю критику невдовзі після того, як США ратифікували Бернську конвенцію, яка поклала край ізоляціонізму США. США підписали Бернську конвенцію у 1989 році, а публікація Яші вийшла у 1991 році.

Більш сучасну критику, яка ставить під сумнів доцільність моральних прав у США, можемо прослідкувати, наприклад, у А. Адлера [5]. Хоча його критика американського конструкту авторства цілком обґрунтована, вона випускає з уваги важливі ідеї з галузі психології і, точніше, з теорії самовизначення. Тобто, згідно з теорією самовизначення, експериментальні дослідження показують, що люди мотивовані не тільки зовнішніми винагородами, такими як гроші або престиж, але і внутрішніми силами, такими як почуття виконаного обов'язку.

Повноваження Конгресу в США приймати закон про авторське право закріплені Конституцією США, Ст. 1 Розділу 8 якого зазначає, що «...Конгрес має право ... сприяти прогресу науки і корисних мистецтв, забезпечуючи на обмежений час авторам і винахідникам виключне право на їхні твори та відкриття» [2]. Англо-саксонський механізм надання авторам виключних майнових прав був прийнятий Конституцією США, а інші країни, які успадкували своє законодавство від Англії, наприклад, такі як Сполучене Королівство, також не визнають особисті немайнові права у своєму авторському праві. Закон про авторське право був прийнятий Конгресом в 1790 році і, подібно до першого патентного статуту країни, не поширював охорону на твори іноземців, а навпаки, прямо виключав їх з його дії. Закон про авторське право 1790 року був замінений Законом про авторське право 1976 року.

Як зазначає О. Боярчук: «...Сполучені Штати Америки виділяють наступні способи захисту прав інтелектуальної власності: цивільно-правовий, кримінально-правовий, адміністративно-правовий. Цивільно-правовий спосіб, на сьогодні вважається найефективнішим, а саме цивільний позов про винесення судової заборони з можливістю відшкодування завданої шкоди...» [1, с. 187]. Авторка розділяє думку О. Боярчука, зважаючи на той факт, що позивачу надається компенсація, а незаконно виготовлена продукція та обладнання, на якому вона була створена, підлягають знищенню. Адміністративно-правовий спосіб є не такими жорстокими й людина не втрачає свої права після засудження. Разом з тим, як зазначає М. Лопатін, може бути заборонено перетин кордону США [3, с. 570].

Відповідно до Закону про авторське право 1976 року (Розд. 102(a)), широке охоплення законодавства США про авторське право поширюється на всі твори, які є оригінальними, авторськими творами та зафіксованими у матеріальній формі вираження [2]. Хоча захист авторських прав традиційно асоціюється з художньою діяльністю, вимогу оригінальності не слід плутати з новизною або естетичною привабливістю. Скоріше, оригінальність передбачає, що матеріал повинен бути незалежним продуктом автора, а не копією або варіацією існуючого твору [9, с. 193]. Таким чином, творча складова може бути досягнута практично будь-яким починанням, що характеризується виразністю. Проте деяка творча іскра все ще потрібна: у справі «Feist Publications» Верховний суд США постановив, що телефонні білі сторінки не підпадають під захист авторських прав через відсутність мінімального креативу. Висловлювання, які є зазубреними, очевидними або просто механічними за своєю природою, не відповідають критеріям творчості, необхідним для захисту авторських прав [14].

Законодавство США у сфері авторського права зосереджує увагу на економічній складовій, тобто на захисті майнових прав, наприклад: у справі «Morly Investments Pty Ltd v. The Walt Disney Company» суд постановив, що: «... авторське право надає його власникам шість майнових прав, жодне з яких не має жодного відношення до позову про порушення права на добросовісність... право на недоторканність та інші особисті немайнові права існують незалежно від економічних прав» [11].

Закон Сполучених Штатів про авторське право (Розділ 102 (a)) перелічує вісім категорій творів, які вважаються «творами авторства»: 1) літературні твори; 2) музичні твори, включаючи будь-які супроводжуючі слова; 3) драматичні твори, включаючи будь-яку супроводжуючу музику; 4) пантоміми та хореографічні твори; 5) живописні, графічні та скульптурні твори; 6) кінофільми та інші аудіовізуальні твори; 7) звукозаписи; та 8) архітектурні твори. Однак цей перелік слід розуміти як ілюстративний, а не вичерпний, оскільки інші види творчих робіт також можуть мати право на охорону авторським правом [18, с. 33–34]. Закон про авторське право пропонує захист авторських творів, які «зафіксовані в будь-якому матеріальному засобі вираження» [12]. У поправці 1980 року до Закону про авторське право захист авторських прав було поширено на комп'ютерні програми. Твір вважається «фіксованим», якщо він втілений у копії або фонограмі і є достатньо постійним або стабільним, щоб його можна було сприймати або передавати протягом більш ніж перехідного періоду. Прикладами копій є відомі фотографії, надруковані на

футболці або кавовій чашці, тоді як запис пісні «Бітлз» на компакт-диску вважається прикладом фонограми [9, с. 194].

Відповідно до Ст. 102 (b) Закону про авторське право, захист авторських прав не поширюється на процедури, процеси, системи, методи роботи, концепції, принципи або відкриття. Більше того, хоча розділ 17 Ст. 102 (b) Закону про авторське право захищає індивідуальне вираження автора, він не захищає основну фактичну ідею. Це зазвичай називають дихотомією «ідея/вираження» [9, с. 194]. Авторське право охороняє художні твори як такі; ідея не охороняється, але вираження ідеї так.

Дихотомія «ідея-вираження» розширюється двома пов'язаними між собою доктринами авторського права: доктриною злиття та доктриною *sc'e'nes a' faire* [9, с. 86; 21, с. 417]. Коли авторське вираження ідеї тісно пов'язане з ідеєю, втілене у творі, може бути неможливо відрізнити їх. З іншого боку, кількість способів вираження ідеї також може бути дуже обмеженою [21, с. 417]. В обох ситуаціях ідею і спосіб її вираження можна вважати такими, що злилися воедино і, таким чином, мають стають неподільними, звідси принцип «доктрини злиття». Коли вираз став стандартним і тому зазвичай зустрічається у творах цього жанру, він підпадає під доктрину *sc'e'nes a' faire* і не підлягає захисту авторським правом [19].

Відтворення, розповсюдження, підготовка похідних творів, публічне виконання та публічні покази визнаються виключними правами відповідно до законодавства США про авторське право. Виключне право на створення похідних творів забороняє іншим особам використовувати захищений авторським правом твір або його частини для створення нових творів. Прикладом порушення цього виключного права може бути використання захищених авторським правом персонажів, таких як Міккі Маус, для створення сиквела [12]. Виключне право на публічне виконання поширюється на літературні, музичні, драматичні та хореографічні твори, кінофільми та інші аудіовізуальні твори. Виключне право публічного показу поширюється на картини, скульптури та подібні твори. Програми, а також літературні твори також користуються відповідними виключними правами.

Основною метою законодавства США про авторське право є сприяння створенню та поширенню літературних та художніх творів, щоб надати громадськості доступ до знань. Щоб збалансувати первинні та другорядні цілі законодавства США про авторське право, необхідно знайти баланс між виключними правами автора та правами та привілеями громадськості. Найбільш центральною доктриною, пов'язаною із залученням громадськості, є доктрина добросовісного використання, формально кодифікована з прийняттям Закону 1976 року. Для таких видів діяльності, як репортажі новин, викладання, стипендії або дослідження, використання матеріалів, захищених авторським правом, може бути дозволено відповідно до доктрини добросовісного використання без згоди власника авторських прав [12]. Щоб визначити, чи підпадає певна діяльність під добросовісне використання, Закон про авторське право (Ст. 107) включає невиключний чотирифакторний тест : 1) мета і характер використання, включаючи те, чи має таке використання комерційний характер, чи воно здійснюється в некомерційних освітніх цілях, 2) характер твору, захищеного авторським правом; 3) обсяг і значущість використаної частини по відношенню до твору, захищеного авторським правом, в цілому; і 4) вплив використання на потенційний ринок або вартість твору, захищеного авторським правом.

З 1980-х років суди США дозволяють несанкціоноване цифрове використання матеріалів, захищених авторським правом, відповідно до доктрини добросовісного використання [20, с. 52]. Добросовісне використання тлумачиться судами США як таке, що охоплює такі широкі випадки використання, як несанкціоноване копіювання програми або вивчення її структури та розробка нових програм, несанкціоноване копіювання для вилучення незахищених матеріалів, а також тиражування зображень, захищених авторським правом, в Інтернеті як «мініатюри» для індексації пошуковими системами [22; 13; 17]. Цифрове сканування книг у багатьох університетських бібліотеках з метою покращення доступу громадськості до наукових досліджень та архівного збереження книг – як це було зроблено в рамках проекту Google Книги – також було визнано добросовісним використанням [23]. Різноманіття дозволених видів використання творів, захищених авторським правом, є прикладом гнучкості доктрини добросовісного використання, яку повною мірою використовують суди США.

Крім доктрини добросовісного використання, відповідно до Ст. 109 (a) Закону про авторське право, ще однією доктриною, що обмежує виключні права автора, є доктрина першого продажу [12]. Згідно з цією доктриною, після «першого продажу» автором, перший примірник проданого твору, захищеного авторським правом, може бути повторно розповсюджений без згоди власника авторських прав. Таким чином, коли власник авторських прав на твір, скажімо, видавництво, продає примірник книги книгарні, видавництво втрачає повноваження контролювати, як ця конкретна книга далі розповсюджується книгарнею. На додаток

до доктрини добросовісного використання та першого продажу, коротко описаної тут, безліч примусових ліцензій також обмежують виключні права автора. Наприклад, доктрина злиття, яка, як зазначає П. Хаттука, «... прямо не визнається в міжнародному авторському праві за межами США, оскільки вона виникла як концепція загального права в американській судовій практиці. Більше того, доктрина добросовісного використання, яка обмежує права власників авторських прав, має широке визначення в США» [15, с. 1067].

Охорона авторських прав у Сполучених Штатах, як правило, триває 70 років після смерті автора. У випадках найманого твору строк дії авторського права становить 95 років з дня публікації або 120 років з дати створення, залежно від того, який з них закінчується першим. Після закінчення терміну дії авторського права захищений авторським правом твір переходить у суспільне надбання [12].

Хоча реєстрація не є обов'язковою умовою для отримання авторських прав, реєстрація в Бюро авторських прав для документування авторських прав є обов'язковою умовою для певних засобів правового захисту від порушення авторських прав [18, с. 154]. Зокрема, реєстрація авторського права дає автору право на юридичну презумпцію того, що твір автора містить об'єкт авторського права, що охороняється, і виступає передумовою для отримання передбачених законом збитків та гонорарів адвокатів. Належне повідомлення, яке з'являється на опублікованих примірниках, гарантує, що в судовому процесі відповідач не може вимагати захисту від невинного порушення, а саме, що порушник не міг усвідомити, що він порушує захищений авторським правом твір.

Висновки. Наукова стаття являє собою спробу проаналізувати основи формування та становлення законодавства про авторське право США крізь призму теоретико-правового дослідження двох взаємопов'язаних питань, а саме: по-перше, які особливості становлення режиму охорони та захисту авторського права в Сполучених Штатах, і, по-друге, які можливі фактори впливають на законодавство про авторське право в Сполучених Штатах? Особливості законодавства про авторське право пояснюються, зокрема, ключовими характеристиками в доктрині інтелектуальної власності. Звідси випливає, що відповідні цілі захисту авторського права, а також розбіжності з точки зору ролі статутного права та прецедентного права між традиціями загального права (common law) та, наприклад, романо-германського права пояснюють деякі виявлені відмінності режиму захисту інтелектуальної власності в США від інших правових систем. Наприклад, у США існування особистих немайнових прав було і залишається більш неоднозначним, а культура США приділяє більше уваги промисловим та економічним питанням.

На думку авторки, значною мірою гармонізація законодавства про авторське право походить від зближення через тиск і, точніше, через міжнародні зусилля з гармонізації, головним чином через приведення законодавства про авторське право різних регіонів у відповідність до міжнародних договорів про авторське право.

Список використаних джерел

1. Боярчук О. М. Захист права інтелектуальної власності: особливості здійснення в Україні, США та деяких країнах Європейського союзу (Німеччина, Франція). *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023. № 6. С. 184–188. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/294411> (дата звернення: 01.02.2024)
2. Конституція Сполучених Штатів Америки. Філадельфійський конвент від 17 вересня 1787 р. URL: <https://www.whitehouse.gov/about-the-white-house/our-government/the-constitution/> (дата звернення: 01.02.2024).
3. Лопатін М.Д. Захист прав інтелектуальної власності в США та Україні: міжн. наук.-практ. конф. «Євразійські наукові дискусії», Барселона, 13-15 лютого 2022 р., Барселона, Іспанія. 2022. С. 569–573.
4. Якубівська Ю. Є. Імплементация міжнародних норм у сфері інтелектуальної власності в національну практику в контексті підвищення ефективності інституційного середовища. *Ефективна економіка*. 2015. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4430> (дата звернення: 01.02.2024)
5. Adler A. Against moral rights. *Calif Law Rev.* Vol. 97. 2009. P. 263–301. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1365437 (дата звернення: 01.02.2024)
6. Aoki K. Distributive and syncretic motives in intellectual property law (with special reference to coercion, agency, and development). *UC Davis Law. Rev.* 40. 2006. P. 717–801. URL: <https://lawreview.law.ucdavis.edu/archives/40/3/distributive-and-syncretic-motives-intellectual-property-law-special-reference> (дата звернення: 01.02.2024)
7. Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works (as amended on September 28, 1979). WIPO. URL: <https://www.wipo.int/wipolex/en/text/283698> (дата звернення: 01.02.2024)

8. Berne Implementation Act of 1988. Pub. L. No. 100–568. 102 Stat. 2853 Sec. 13(a) (1988). URL: <https://www.congress.gov/bill/100th-congress/house-bill/4262> (дата звернення 01.02.2024)
9. Bouchoux D. Intellectual property: the law of trademarks, copyrights, patents, and trade secrets, 4th edn. Cengage Learning, Delmar. 2012. URL: https://mitmecsept.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/10/deborah_e_bouchoux_intellectual_property_the_lbookzz-org.pdf (дата звернення: 01.02.2024)
10. Bracha O. The ideology of authorship revisited: authors, markets, and liberal values in early American copyright. *Yale Law. J.* 118. 2008. P. 186–271. URL: <https://doi.org/10.2307/20454710> (дата звернення: 01.02.2024)
11. Case details for Morly Investments Pty Ltd (imprint: The High Street Publishing Company) v. The Walt Disney Company, et al. Copyright Claims Board. 2024. URL: <https://dockets.ccb.gov/case/detail/22-CCB-0015> (дата звернення: 01.02.2024)
12. Copyright Act of 1976. Free Speech Center. URL: <https://firstamendment.mtsu.edu/article/copyright-act-of-1976/#:~:text=Harmonizing%20copyright%20law%20with%20free,35%20years%20after%20their%20transfer> (дата звернення: 01.02.2024)
13. Evolution, Inc. v. Suntrust Bank. 342 F. Supp 2d 943. 956 (D. Kan 2004). *Justia US.* URL: <https://law.justia.com/cases/federal/district-courts/FSupp2/342/964/2380276/> (дата звернення: 01.02.2024)
14. Feist Publications, Inc. v. Rural Telephone Service Company, Inc. 111 S.Ct. 1282. 1991. p. 1294. *CaseBrief.* URL: <https://www.casebriefs.com/blog/law/property/property-law-keyed-to-singer/intellectual-property/feist-v-rural-telephone-service-co/> (дата звернення 01.02.2024)
15. Hutukka P. Copyright Law in the European Union, the United States and China. Springer. ІС. 54. 2023. P.1044–1080 URL: <https://doi.org/10.1007/s40319-023-01357-0> (дата звернення: 01.02.2024)
16. Jaszi P. Toward a theory of copyright: the metamorphoses of authorship. *Duke Law J.* 1991. No 2. P. 455–502. URL: <https://scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3150&context=dlj> (дата звернення: 01.02.2024)
17. Kelly v. Arriba Soft Corp. 336 F. 3d 811. 9th Cir. 2003. URL: <https://www.copyright.gov/fair-use/summaries/kelly-arriba-9thcir2003.pdf> (дата звернення: 01.02.2024).
18. McJohn S. Intellectual property, 6th edn. Wolters Kluwer. New York. 2019. 571p.
19. Nichols v. Universal Pictures Corp. 45 F.2d 119. 2d Cir.1930. *Justia US Law.* URL: <https://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F2/45/119/1489834/> (дата звернення: 01.02.2024)
20. Samuelson P. Fair use for computer programs and other copyrightable works in digital form: the implications of Sony, Galoob and Sega. *J Intellect Prop Law.* N 1. 1993. P. 49–118. URL: <https://digitalcommons.law.uga.edu/jipl/vol1/iss1/6> (дата звернення: 01.02.2024)
21. Samuelson P. Reconceptualizing copyright's merger doctrine. *J Copyr Soc USA.* 2016. No 63. 2016. P. 417–470. URL: <https://lawcat.berkeley.edu/record/1127790> (дата звернення: 01.02.2024)
22. Sega Enterprises Ltd. v. Accolade, Inc. 977 F.2d 1510. 9th Circ. 1992. URL: <https://www.copyright.gov/fair-use/summaries/segainters-accolade-9thcir1992.pdf> (дата звернення: 01.02.2024)
23. The Authors Guild, Inc. v. Google, Inc. 954 F. Supp 2d 282. S.D.N.Y. *Justia US Law.* 2015. URL: <https://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/ca2/13-4829/13-4829-2015-10-16.html> (дата звернення: 01.02.2024)

References

1. Boiarchuk, O. M. (2023). Zakhyst prava intelektu-alnoi vlasnosti: osoblyvosti zdiisnennia v Ukraini, SSHa ta deiakykh krainakh Yevropeiskoho soiuzu (Nimechchyna, Frantsiia) [Protection of Intellectual Property Rights: Peculiarities of Implementation in Ukraine, the United States and Some European Union Countries (Germany, France)]. *Elektronne naukove vydannia «Analytychno-porivnialne pravoznavstvo» - Electronic scientific publication «Analytical and Comparative Jurisprudence»*, 6, 184-188. Retrieved from <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/294411> [in Ukrainian]
2. *Konstytutsiia Spoluchenykh Shtativ Ameryky. Filadelfiyskyi konvent vid 17 veresnia 1787 r. [The Constitution of the United States of America. The Philadelphia Convention of September 17, 1787]*. Retrieved from <https://www.whitehouse.gov/about-the-white-house/ourgovernment/the-constitution/> [in English]
3. Lopatin, M. D. (2022). Zakhyst prav intelektualnoi vlasnosti v SSHa ta Ukraini [Protection of intellectual property rights in the United States and Ukraine]: *mizhn. nauk.-prakt. konf. «Yevraziyski naukovy dyskusii» - «Eurasian scientific discussions»*, Barselona, 13-15 liutoho 2022 r., 569–573 [in Ukrainian]

4. Yakubivska, Yu. Ye. (2015). Implementatsiia mizhnarodnykh norm u sferi intelektualnoi vlasnosti v natsionalnu praktyku v konteksti pidvyshchennia efektyvnosti instytutsiinoho seredovyscha [Implementation of international intellectual property norms into national practice in the context of improving the efficiency of the institutional environment]. *Efektivna ekonomika - Efficient economy*, 10. Dnipropetrovsk: DDATU. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4430> [in Ukrainian]
5. Adler, A. (2009). Against moral rights. *Calif Law Rev.*, 97, 263–301. Retrieved from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1365437 [English]
6. Aoki, K. (2006). *Distributive and syncretic motives in intellectual property law (with special reference to coercion, agency, and development)*. *UC Davis Law. Rev.*, 40, 717–801. Retrieved from <https://lawreview.law.ucdavis.edu/archives/40/3/distributive-and-syncretic-motives-intellectual-property-law-special-reference> [in English]
7. *Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works* (as amended on September 28, 1979). WIPO. Retrieved from: <https://www.wipo.int/wipolex/en/text/283698> [in English]
8. *Berne Implementation Act of 1988*. Pub. L. No. 100–568. 102 Stat. 2853 Sec. 13(a) (1988). Retrieved from <https://www.congress.gov/bill/100th-congress/house-bill/4262> [in English]
9. Bouchoux, D. (2012). *Intellectual property: the law of trademarks, copyrights, patents, and trade secrets, 4th edn*. Cengage Learning, Delmar. Retrieved from https://mitmcecept.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/10/deborah_e_bouchoux_intellectual_property_the_lbookzz-org.pdf [in English]
10. Bracha, O. (2008). The ideology of authorship revisited: authors, markets, and liberal values in early American copyright. *Yale Law*, 118, 186–271. Retrieved from <https://doi.org/10.2307/20454710> [in English]
11. *Case details for Morly Investments Pty Ltd (imprint: The High Street Publishing Company) v. The Walt Disney Company, et al.* Copyright Claims Board. 2024. Retrieved from <https://dockets.ccb.gov/case/detail/22-CCB-0015> [in English]
12. *Copyright Act of 1976*. Free Speech Center. Retrieved from <https://firstamendment.mtsu.edu/article/copyright-act-of-1976/#:~:text=Harmonizing%20copyright%20law%20with%20free,35%20years%20after%20their%20transfer> [in English]
13. *Evolution, Inc. v. Suntrust Bank*. 342 F. Supp 2d 943. 956 (D. Kan 2004). *Justia US*. Retrieved from <https://law.justia.com/cases/federal/district-courts/FSupp2/342/964/2380276/> [in English]
14. *Feist Publications, Inc. v. Rural Telephone Service Company, Inc.* 111 S.Ct. 1282 (1991), 1294. CaseBrief. Retrieved from <https://www.casebriefs.com/blog/law/property/property-law-keyed-to-singer/intellectual-property/feist-v-rural-telephone-service-co/> [in English]
15. Hutukka, P. (2023). Copyright Law in the European Union, the United States and China. *Springer. IIC*, 54, 1044–1080. Retrieved from <https://doi.org/10.1007/s40319-023-01357-0> [in English]
16. Jaszi, P. (1991). Toward a theory of copyright: the metamorphoses of authorship. *Duke Law J*, 2, 455–502. Retrieved from <https://scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3150&context=dlj> [in English]
17. *Kelly v. Arriba Soft Corp.* 336 F. 3d 811. 9th Cir. 2003. Retrieved from <https://www.copyright.gov/fair-use/summaries/kelly-arriba-9thcir2003.pdf> [in English]
18. McJohn, S. (2019). *Intellectual property, 6th edn*. Wolters Kluwer. New York. [in English]
19. *Nichols v. Universal Pictures Corp.* 45 F.2d 119. 2d Cir.1930. *Justia US Law*. Retrieved from: <https://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/F2/45/119/1489834/> [in English]
20. Samuelson, P. (1993). Fair use for computer programs and other copyrightable works in digital form: the implications of Sony, Galoob and Sega. *J Intellect Prop Law*, 149–118. Retrieved from <https://digitalcommons.law.uga.edu/jipl/vol1/iss1/6> [in English]
21. Samuelson, P. (2016). Reconceptualizing copyright's merger doctrine. *J Copyr Soc USA*, 63, 417–470. Retrieved from <https://lawcat.berkeley.edu/record/1127790> [in English]
22. *Sega Enterprises Ltd. v. Accolade, Inc.* 977 F.2d 1510. 9th Circ. 1992. Retrieved from <https://www.copyright.gov/fair-use/summaries/segaenters-accolade-9thcir1992.pdf> [in English]
23. *The Authors Guild, Inc. v. Google, Inc.* 954 F. Supp 2d 282. S.D.N.Y. (2015). *Justia US Law*. Retrieved from <https://law.justia.com/cases/federal/appellate-courts/ca2/13-4829/13-4829-2015-10-16.html> [in English]

Стаття надійшла до редакції 17.02.2024